

ONTWERP VAN DECREET OVER DE OPHEFFING VAN DE CENTRA VOOR DEELTIJDS ONDERWIJS, DE TEMPERING VAN DE UITGAVEN IN HET VOLWASSENENONDERWIJS EN PROGRAMMATIE EN RATIONALISATIE IN HET BASISONDERWIJS EN HET SECUNDAIR ONDERWIJS

Samenvatting

Het decreet bevat een rationalisatie van het ingericht studieaanbod. Dit gebeurt door de introductie van een bijkomende rationalisatienorm in het gewoon secundair onderwijs. Een rationeler ingericht studieaanbod moet ertoe leiden dat scholen de middelen effectiever inzetten. Het is hierbij belangrijk dat scholen hun middelen maximaal inzetten op de klasvloer.

Het decreet bevat tevens een aantal noodzakelijke vereenvoudigingen, verduidelijkingen en wijzigingen voor programmatie en rationalisatie zowel voor het basisonderwijs als het secundair onderwijs.

Het decreet bevat ook een tempering van de uitgaven in het volwassenenonderwijs.

Verder worden met voorliggend decreet de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs (CDO's) als aparte onderwijsinstelling opgeheven, en overgeheveld in de structuur van secundaire scholen.

Het voorliggend decreet bevat tot slot ook een aanpassing aan de voorwaarden voor het extra werkingsbudget in het kader van de capaciteitsproblematiek in het gewoon secundair onderwijs.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

In het Vlaamse Regeerakkoord 2024-2029 staan een aantal engagementen om te komen tot een meer rationeel studieaanbod in het secundair onderwijs en wordt de ambitie uitgesproken om het omkaderingssysteem te vereenvoudigen. Tegelijk koppelt de Vlaamse Begroting 2024-2029 aan de rationalisatie van het secundair onderwijs een tempering van de groei van 50 miljoen euro in 2026 en 153 miljoen euro in 2027.

Rond de inplanting van het studieaanbod stelt het regeerakkoord het volgende:

De huidige invulling van de onderwijsvrijheid betekent te vaak dat studierichtingen in een regio meermaals worden ingericht voor telkens een te kleine groep leerlingen. We geven gefaseerd een nieuwe invulling en rationaliseren door de keuzevrijheid per onderwijszone te waarborgen tot op het hogere niveau van de onderwijsvorm, de finaliteit en het studiedomein en niet langer tot op het niveau van de studierichting. Bij het beoordelen van de vrije keuze wordt het onderscheid gemaakt tussen de scholen van het officieel onderwijs enerzijds en het vrij onderwijs anderzijds.

Dit decreet voert hiertoe een rationalisatienorm in op het niveau van het structuuronderdeel (of de combinatie van structuuronderdelen) in het secundair onderwijs. Tegelijk voorziet het decreet in een aantal mechanismen om een

minimaal onderwijsaanbod, afzonderlijk voor het vrij en het officieel onderwijs, te garanderen. Normen inzake programmatie en rationalisatie bestaan al langer en zijn aanvaard als een legitiem instrument om de onderwijsvrijheid en de beheersbaarheid van de kost voor de overheid in balans te houden. Die normen zijn erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden en raken niet rechtstreeks aan de onderwijsvrijheid.

Dit decreet voorziet niet enkel een meer rationele inplanting van structuuronderdelen, maar voorziet ook een rationalisatie van de bestaande onderwijsstructuren. De inkanteling van het stelsel van leren en werken in duaal leren werd in het schooljaar 2025-2026 afgerond. De inkanteling had evenwel louter betrekking op het aanbod; de CDO's en Syntra vzw bleven bestaan als instellingen, maar hun aanbod werd aangepast naar het aanbod van duaal leren. Dit decreet voorziet ook een inkanteling van de CDO's in de scholen voor voltijds secundair onderwijs. CDO's zullen dus niet meer als aparte instellingen blijven bestaan.

Ten slotte bevat dit decreet ook nog enkele kleinere maatregelen. Zo zijn er een aantal vereenvoudigingen en verduidelijkingen voor rationalisatie en programmatie opgenomen, zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs. Ten slotte is er ook een wijziging voorzien in de regeling voor het extra werkingsbudget in het kader van de capaciteitsproblematiek in het gewoon secundair onderwijs. De aanpassing gebeurt met oog op het tegengaan van oneigenlijke toekenning van dit werkingsbudget.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

De Vlaamse overheid investeert veel middelen in onderwijs. Vanuit het globale Vlaamse budget in 2025 van 66,5 miljard euro, gaat 19,8 miljard naar het beleidsdomein Onderwijs en Vorming. Het beleidsdomein Onderwijs en Vorming is daardoor budgettair het zwaarste beleidsdomein binnen de Vlaamse overheid (<https://www.vlaanderen.be/departement-financien-en-begroting/begroting/in-cijfers>).

Terecht investeren we massaal in de ontwikkeling van kinderen, jongeren en volwassenen, zodat iedereen maximale kansen krijgt om dromen na te jagen en volwaardig te participeren aan onze samenleving.

Internationaal vergeleken investeert de Vlaamse Gemeenschap traditioneel erg veel publieke middelen in onderwijs. In 2022 investeerde de Vlaamse Gemeenschap 5,9% van het BBP in onderwijs. Dit is veel meer dan het OESO-gemiddelde van 4,7%, het EU25-gemiddelde van 4,2% of dan wat onze buurlanden investeren in onderwijs (Education at a Glance 2025).

Van alle onderwijsniveaus die de Vlaamse overheid financiert (basisonderwijs, secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, volwassenenonderwijs en hoger onderwijs), neemt het secundair onderwijs de grootste hap uit de onderwijsbegroting. 37% van de onderwijsbegroting gaat naar secundair onderwijs. Ter vergelijking, het basisonderwijs beslaat 34% van de begroting, het hoger onderwijs 16%, het volwassenenonderwijs 4% en het deeltijds kunstonderwijs 2%.

Ook wanneer we kijken naar de kostprijs per leerling zien we dat het secundair onderwijs het duurste onderwijsniveau is. Zo was in 2024 de kost per leerling in het gewoon secundair onderwijs 11.309 euro, terwijl dit in het gewoon basisonderwijs 7.281 euro was ([Statistisch jaarboek 2023-2024](#)).

Uiteraard zijn er goede redenen waarom onderwijs organiseren in het secundair onderwijs duurder is dan in het basisonderwijs. Klassen zijn kleiner, materialen zijn duurder, lonen van leerkrachten zijn hoger, er is een veelheid aan curricula en studierichtingen, enzovoorts. Toch zijn de hogere totale kost van het secundair onderwijs (i.v.m. het basisonderwijs) en de sterk afwijkende kost per leerling ook knipperlichten om de onderliggende oorzaken en financieringsmechanismen nauwkeurig te (her)bekijken.

Er zijn verschillende indicatoren die een zicht geven op de personeelsinvestering in onderwijs. Eén daarvan is de leerling-leerkracht ratio, ofwel het aantal leerlingen per bezoldigd onderwijzend personeelslid (<https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/onderwijs-en-vorming/leerling-leerkrachratio>). In het kleuter- en lager onderwijs scoort Vlaanderen op dit vlak gemiddeld in vergelijking met andere EU-landen met respectievelijk een leerling-leerkracht ratio van 13 (kleuteronderwijs) en 12 (lager onderwijs). In het secundair onderwijs, echter, scoort Vlaanderen beduidend lager dan het EU-gemiddelde. In de eerste graad van het secundair onderwijs (ISC2) financiert de Vlaamse Gemeenschap een bezoldigd onderwijzend personeelslid per 9 leerlingen, terwijl het Europees gemiddelde een bezoldigd onderwijzend personeelslid per 12 leerlingen is. In de tweede en derde graad van het secundair onderwijs (ISC3) is de leerling-leerkrachratio in Vlaanderen 9 en het Europees gemiddelde 11. Ook in vergelijking met de buurlanden heeft Vlaanderen een lage leerling-leerkracht ratio. Dit wijst er op dat het Vlaamse secundair onderwijs een hoge personeelsinvestering kent.

Wanneer we het onderwijsaanbod in het secundair onderwijs bekijken, valt op dat er veel verschillende studierichtingen zijn. Er zijn niet alleen veel verschillende studierichtingen mogelijk in het secundair onderwijs, dit aanbod van verschillende studierichtingen wordt ook niet altijd even rationeel ingericht over het Vlaamse landschap. Er zijn regio's waar meermaals identieke studierichtingen ingericht worden in scholen van het officieel of vrij onderwijs die vlakbij mekaar liggen. Dit is geen probleem als in die klassen van meermaals identieke ingerichte studierichtingen voldoende leerlingen ingeschreven zijn. Maar helaas zijn dit vaak ook heel kleine studierichtingen. Omwille van de organiseerbaarheid, gebeuren er in die kleine studierichtingen vaak samenzettingen met andere studierichtingen. Ondanks de samenzettingen leidt dit veelal tot een meer versnipperde inzet van personeelsleden en middelen. In het verleden is er al een programmatienorm ingevoerd die geldt voor de opstart van nieuwe studierichtingen. Maar er is geen rationalisatienorm voor studierichtingen die al langer bestaan. Alleen als een school twee schooljaren na mekaar geen enkele leerling in een studierichting ingeschreven heeft, houdt de studierichting op te bestaan. Op die manier kan dubbel aanbod van studierichtingen blijven voortbestaan met één of slechts enkele leerlingen in verschillende scholen in een bepaalde regio zowel in het officieel als in het vrij onderwijs.

Vanaf schooljaar 2025-2026 is de uitfasering van leren en werken afgerond. Vanaf dat schooljaar bieden de CDO's en Syntra vzw enkel nog duaal leren en de aanloopfase aan. Duaal leren kan daarnaast ook aangeboden worden in scholen voor voltijds onderwijs. Gezien de CDO's uitsluitend nog duale opleidingen aanbieden die behoren tot het voltijds gewoon secundair onderwijs, is het niet opportuun om deze als afzonderlijke onderwijsinstelling te behouden. Met andere woorden, het aanbod is vanaf 2025-2026 is gelijkgesteld, maar er zijn wel nog verschillen in financiering, erkenningsvoorwaarden, enz.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

De beleidsmaatregelen in dit decreet vallen onder vier grote categorieën.

1. De inkanteling van de CDO's in scholen voor voltijds gewoon secundair onderwijs

De CDO's als instelling worden opgeheven, en de overheveling in de structuur van scholen voor gewoon secundair onderwijs wordt geregeld.

Met dit decreet worden alle CDO's ingekanteld in of omgevormd naar scholen voor gewoon secundair onderwijs met behoud van het aanbod duaal leren.

Deze overheveling heeft impact op de volgende elementen:

- Het aanbod aan opleidingen is in de CDO's beperkt tot duaal leren en de aanloopfase. Voltijdse scholen hebben daarnaast ook een niet-duaal aanbod.
- In duale opleidingen in de CDO's moesten leerlingen geen LBV en LO volgen; in de voltijdse scholen is dat wel het geval.
- Wat de financiering betreft, verschilt de berekening van de omkadering tussen voltijdse scholen en de CDO's.
- In de CDO's wordt vandaag het selectieambt van coördinator ingericht. Dit selectieambt bestaat niet in scholen voor voltijds secundair onderwijs.

Het onderwijsaanbod wordt hiermee niet afgebouwd. Alle scholen waarin de CDO's worden ingekanteld, kunnen het huidig onderwijsaanbod van het betrokken CDO integraal inrichten zonder hiervoor een programmatieprocedure te moeten doorlopen.

Voor personeelsleden worden in dit decreet in het kader van de overheveling de nodige maatregelen getroffen, waardoor waar nodig de statutaire rechten die ze verworven hebben in een centrum voor deeltijds onderwijs gegarandeerd worden in een school voor voltijds secundair onderwijs.

2. De tempering van de uitgaven in het volwassenonderwijs

De Vlaamse Regering heeft zich in het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 geëngageerd om vanaf 2027 een begroting in evenwicht te hebben. In het centenboekje werd dan ook een extra inkomst van 50 miljoen euro per jaar vanaf 2026 ingeschreven bij de inschrijvingsgelden van het volwassenenonderwijs. Daartoe werden de inschrijvingsgelden vanaf 7 augustus 2025 aangepast. Deze verhoogde inschrijvingsgelden hebben geleid tot een daling van het aantal inschrijvingen in de duurdere opleidingen.

In totaliteit is het aantal inschrijvingen nu met 7% gedaald. Daarom wordt een verhoudingsgewijze eenmalige vermindering op de omkadering van de centra voor volwassenenonderwijs voor het schooljaar 2026-2027 berekend. Omwille van het maatschappelijk belang van de NT2-opleidingen, wordt deze vermindering enkel toegepast op de totale volumes aan leraarsuren en punten voor de niet-NT2-opleidingen.

3. Rationalisatie in het secundair onderwijs

Er gebeurt een rationalisatie van het ingerichte studietoelaat in het secundair onderwijs, door de invoering van een bijkomende rationalisatienorm in dit decreet. Op basis van een analyse van het reëel ingerichte aanbod aan scholen, vestigingsplaatsen en structuuronderdelen wordt, met respect voor de vrijheid van onderwijs en het onderscheid tussen officieel en vrij onderwijs, het studietoelaat bijgestuurd. In regio's waar dubbel aanbod leidt tot te kleine klassen, zal een deel van het aanbod moeten worden afgebouwd om te komen tot minimale klasgroottes. Daartoe wordt een gevarieerde set aan rationalisatienormen voor structuuronderdelen bepaald (normen die er momenteel enkel zijn voor scholen). Zoals de coëfficiënten uren-leraar en de punten werkingsmiddelen per structuuronderdeel of groep van structuuronderdelen (een discipline) verschillen, is het logisch om ook de rationalisatienormen te differentiëren.

Hierbij wordt rekening gehouden met een minimumaanbod per regio, met respect voor de onderwijsvrijheid en het onderscheid tussen officieel en vrij onderwijs. Schoolbesturen blijven vrij om hun eigen aanbod te bepalen, maar een aanbod moet een minimaal aantal leerlingen aantrekken. Het gaat dan ook om een instrument om de onderwijsvrijheid en de beheersbaarheid van de kost voor de overheid in balans te houden.

Er wordt voorzien in een gedoogperiode van 1 jaar. Leerlingenschommelingen van jaar tot jaar kunnen er immers toe leiden dat uitzonderlijk de norm niet wordt gehaald. Een meerjarige aansluitende periode onder de norm blijven, betekent daarentegen dat het structuuronderdeel in die school of vestigingsplaats niet op een rationele wijze kan worden georganiseerd en geleidelijk (omwille van rechtsbescherming van de betrokken leerlingen) moet worden afgebouwd.

Voor het bepalen van de rationalisatienorm per structuuronderdeel wordt vertrokken van:

- het pakket uren-leraar niet-levensbeschouwelijk onderricht, dat de leerlingen van het betrokken structuuronderdeel genereren;
- de redelijk aanneembare samenzetbaarheid voor bepaalde vakken van leerlingen van verschillende structuuronderdelen;
- uitsluitend voor de tweede en derde graad: de beschikbare valabele data over reële doorstroomkansen naar de arbeidsmarkt of naar het hoger onderwijs, naargelang van het structuuronderdeel; de discipline en de graad waar het betrokken structuuronderdeel toe behoort;
- uitsluitend voor de tweede en derde graad: het aantal structuuronderdelen per graad en, voor het zevende leerjaar, afzonderlijk voor de structuuronderdelen gericht op het hoger onderwijs en de structuuronderdelen gericht op de arbeidsmarkt;
- uitsluitend voor de derde graad: de beschikbare valabele data over reële doorstroomkansen naar de arbeidsmarkt of naar het hoger onderwijs, naargelang van het structuuronderdeel.

De Vlaamse regering zal hiertoe een besluit nemen. Omwille van de hoge mate van samenzetbaarheid en de bijzonder hoge doorstroomkansen in het hoger onderwijs wordt het bestaande aanbod klassieke talen gevrijwaard.

Het decreet voorziet een mechanisme dat garandeert dat er steeds een minimaal onderwijsaanbod gegarandeerd wordt, afzonderlijk binnen het vrij en binnen het officieel onderwijs. Hiermee wordt de vrije keuze gegarandeerd voor leerlingen en ouders. In het vrij onderwijs wordt de garantie van het onderwijsaanbod steeds per erkende levensbeschouwing voorzien.

Er worden verder een aantal noodzakelijke vereenvoudigingen, verduidelijkingen, en wijzigingen i.v.m. rationalisatie en programmatie voorzien in de regelgeving voor scholen van basis- en secundair onderwijs.

- Opname in de regelgeving van een aangepaste aanvraag- en goedkeuringstermijn voor de voorlopige erkenning voor nieuwe scholen van basis- en secundair onderwijs. De aanvragen moeten vroeger worden ingediend (1 februari i.p.v. 1 april) en er wordt ook eerder beslist (30 juni i.p.v. 31 augustus).
- Verduidelijking van de regelgeving over een sluiting en een afbouw van scholen of onderdelen van scholen.
- Aanpassing van de programmatieprocedures waardoor de deadline voor de beslissingstermijn eenvormig op 30 april wordt gezet. De Vlaamse Regering zal zich niet richten op de limietdatum en zo vroeg mogelijk uitsluitsel geven. Bij structuuronderdelen opleidingsvorm 4, wordt

bijkomend de programmatieprocedure aangepast om eenvormig te zijn met het gewoon secundair onderwijs.

- De regionale overlegfora en de bijhorende verplichting i.v.m. consultatie van deze fora voor de programmatie van duale structuuronderdelen wordt opgeheven omdat dit elders reeds opgenomen wordt.
- Een tijdelijke programmatiestop voor type 5.
- Een technische aanpassing bij een verwijzing naar de programmatienorm voor scholen.

4. Aanpassing voorwaarden voor het jaarlijks extra werkingsbudget voor capaciteitsproblematiek gewoon secundair onderwijs

Het decreet bevat tot slot ook een aanpassing aan de voorwaarden voor het jaarlijks extra werkingsbudget in het kader van de capaciteitsproblematiek in het gewoon secundair onderwijs in de B-stroom, het beroepssecundair onderwijs en de zevende jaren gericht op instroom arbeidsmarkt na behaalde onderwijskwalificatie niveau 3. De aanpassing gebeurt met oog op het tegengaan van oneigenlijke toekenning van dit werkingsbudget en om ervoor te zorgen dat deze extra middelen alleen ingezet worden waar ze nodig zijn.

Impactanalyse

a) Joker

1. De inkanteling van de CDO's in scholen voor voltijds gewoon secundair onderwijs

De doelgroep die geïmpacteerd wordt, zijn de leerlingen die ingeschreven zijn in een CDO. De maatregel kan gekaderd worden binnen het recht van de jongeren op onderwijs.

Om de effectbeoordeling te doen, wordt er enkel de vergelijking gemaakt met het nulscenario waarin de CDO's als instelling blijven bestaan. Het enige alternatieve scenario naast datgene dat met voorgaande decreet wordt uitgewerkt, is dat er nog een bijkomend type van onderwijsinstellingen wordt opgericht naast scholen en CDO's; dit is echter geen realistisch alternatief, waardoor dit buiten beschouwing wordt gelaten. De effectbeoordeling wordt toegespitst op de elementen aanbod, levensbeschouwelijke vakken (LBV)/lichamelijke opvoeding (LO) en financiering.

	Nulscenario: CDO's blijven behouden als afzonderlijke instelling	Gekozen scenario: CDO's kantelen in de voltijdse scholen in
Aanbod: het aanbod aan opleidingen is in de CDO's beperkt tot duaal leren en de aanloophase. Voltijdse scholen hebben daarnaast ook een niet-duaal aanbod.	+ CDO's kunnen specialiseren in een aanbod van duaal leren en de aanloophase - een situatie met twee types instellingen (CDO's en voltijdse scholen) waarvan het aanbod gedeeltelijk kan overlappen is minder transparant - leerlingen die een voltijdse opleiding willen volgen, moeten naar een voltijdse school gaan	+ dat er enkel voltijdse scholen zijn, zorgt voor een meer transparant aanbod + leerlingen kunnen naast duaal leren ook voltijdse opleidingen volgen in dezelfde instelling - voltijdse scholen bieden ook steeds een niet-duaal aanbod aan, en zullen dus minder kunnen specialiseren op duaal leren

LBV en LO: in duale opleidingen in de CDO's moesten leerlingen geen LBV en LO volgen; in de voltijdse scholen is dat daarentegen wel het geval.	+ Als leerlingen minder gemotiveerd zijn voor school, kan het hun motiveren om geen LBV en LO te moeten volgen - De afwezigheid van LBV en LO zorgen voor een inhoudelijk enger curriculum.	+ LBV en LO dragen bij aan de brede vorming van de leerlingen.
Wat de financiering betreft, verschilt de berekening van de omkadering tussen voltijdse scholen en de CDO's.	- de financiering zoals die van toepassing is op de CDO's, genereert meer uren-leraar maar minder punten in de globale puntenenveloppe.	+ bij toepassing van de systematiek van het voltijds onderwijs worden er minder uren-leraar gegenereerd maar meer punten in de globale puntenenveloppe.

Op basis van bovenstaande analyse wordt de voorkeur gegeven aan het gekozen scenario.

2. De tempering van de uitgaven in het volwassenonderwijs

Bij de aanpassing van de inschrijvingsgelden in het volwassenenonderwijs werd de impact voor jongeren al zo laag mogelijk gehouden. Jongeren die via het volwassenenonderwijs alsnog een diploma secundair onderwijs willen behalen en jongeren die zich inschrijven voor de opleiding Ondernemerschap terwijl ze als leerplichtige nog het secundair onderwijs volgen, kunnen zich tegen een zeer laag tarief inschrijven. Wat de impact van de vermindering op de omkadering van de cvo voor de organisatie van niet-NT2-aanbod in het schooljaar 2026-2027 op jongere cursisten zal betekenen, is moeilijk in te schatten.

3. Rationalisatie in het secundair onderwijs

Het decreet introduceert ook een bijkomende rationalisatienorm in het gewoon secundair onderwijs m.h.o.o een meer rationeel aanbod en een aantal vereenvoudigingen, verduidelijkingen en wijzigingen i.v.m. rationalisatie en programmatie.

- Bijkomende rationalisatienorm

Het decreet voorziet garanties om enerzijds de mogelijke studiekeuzes van leerlingen te beschermen en anderzijds te vermijden dat leerlingen rechtstreeks geïmpacteerd worden door het niet bereiken van de rationalisatienorm.

Er worden procedures voorzien om te garanderen dat bij het niet behalen van de rationalisatienorm er een gegarandeerd aanbod kan blijven voorzien worden voor leerlingen zodat hun studieloopbaan niet in het gedrang komt.

In geval er een uniek aanbod is, naargelang het soort structuuronderdeel in verschillende scholen en onderverdelingen, afzonderlijk voor het officieel onderwijs en voor het vrij onderwijs, ofwel per onderwijszone ofwel per provincie (of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad) is de rationalisatienorm niet van toepassing.

Er is ook een procedure voorzien in het geval er een meervoudig aanbod is van structuuronderdelen ofwel per onderwijszone ofwel per provincie (of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad) naargelang het soort structuuronderdeel in verschillende scholen en onderverdelingen. Als er geen enkele school de

rationalisatienorm voor al die structuuronderdelen bereikt, kan er één school aangeduid worden van enerzijds het officieel onderwijs en anderzijds het vrij onderwijs, die een structuuronderdeel binnen de onderverdeling kan blijven inrichten per regio zonder het behalen van de rationalisatienorm. Het aanduiden van de school en het structuuronderdeel gebeurt door de betrokken schoolbesturen, na overleg tussen deze schoolbesturen, en in voorkomend geval ook na bemiddeling door de koepel en het GO!.

Wanneer een school een structuuronderdeel moet afbouwen als gevolg van het niet behalen van de rationalisatienorm, gebeurt de afbouw geleidelijk, leerjaar na leerjaar te beginnen met het eerste. Hierdoor hebben leerlingen steeds de mogelijkheid om het structuuronderdeel binnen de graad volledig af te werken binnen de gebruikelijke studieduur.

- Aanpassing aanvraag- en goedkeuringstermijn voor voorlopige erkenning voor scholen:

Er wordt een aangepaste aanvraag- en goedkeuringstermijn voor voorlopige erkenning voor scholen van basis en secundair onderwijs opgenomen in de regelgeving. De aanvragen moeten vroeger worden ingediend (1 februari i.p.v. 1 april) en er wordt ook eerder beslist (30 juni i.p.v. 31 augustus). Zo zijn scholen van basis en secundair onderwijs en ouders en leerlingen sneller op de hoogte van de beslissing m.b.t. de voorlopige erkenning. Dit is belangrijk gezien de leerplicht, en het inschrijvingsrecht.

- Verduidelijking voor sluiting in basisonderwijs en afbouw in secundair onderwijs

Er wordt opgenomen in de regelgeving dat scholen een sluiting in het basisonderwijs en een afbouw in het secundair onderwijs uiterlijk op 15 februari moeten melden bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten. Die termijn geldt als vervalttermijn.

Er moet bij een sluiting of bij een afbouw voorafgaand ook overlegd zijn in de schoolraad en het bevoegde lokaal comité.

Op deze manier worden leerlingen en hun ouders tijdig geïnformeerd over een afbouw of sluiting en wordt vermeden dat schoolbesturen hun beslissing pas laat op het schooljaar bekendmaken aan de ouders van hun leerlingen. Zo kunnen ouders en leerlingen tijdig een andere school vinden waar ze kunnen aanmelden of inschrijven, want de aanmeldingsperiode start in het basisonderwijs al snel na 15 februari. Scholen hebben een verantwoordelijkheid t.a.v. ouders en leerlingen, die ze ingeschreven hebben. De rechten en plichten gaan in 2 richtingen, daarom kan een school niet ineens eenzijdig en laattijdig beslissen om een school of onderdelen van een school te sluiten of af te bouwen.

- Tijdelijke programmatiestop nieuwe scholen en vestigingsplaatsen type 5:

Er wordt een tijdelijke programmatiestop ingevoerd voor nieuwe scholen type 5 en nieuwe vestigingsplaatsen type 5 vanaf schooljaar 2026-2027 tot en met het schooljaar 2029-2030 waarmee tijdelijk de pauzeknop wordt ingedrukt voor programmatie van bijkomend aanbod van types 5 scholen en vestigingsplaatsen. Bestaande type 5 scholen van het buitengewoon secundair onderwijs die dit aanbod al hebben kunnen wel nog nieuwe structuuronderdelen inrichten, gelet op het feit dat dit buiten de het principe van programmatie valt.

Er is al een goed gespreid aanbod van dit type 5 in Vlaanderen. Indien nodig kunnen zieke leerlingen tijdens de periode van de programmatiestop gebruik maken van het tijdelijk onderwijs aan huis en het synchroon internetonderwijs.

4. Aanpassing voorwaarden voor het jaarlijks extra werkingsbudget voor de capaciteitsproblematiek gewoon secundair onderwijs

De aanpassing in het decreet beoogt dat scholen die op de betrokken vestigingsplaats geen effectieve stijging hebben van het aantal leerlingen in de B-stroom, het beroepssecundair onderwijs of het zevende jaar gericht op instroom arbeidsmarkt geen middelen zouden krijgen. Bij een effectieve stijging, worden de middelen steeds voorzien.

b) Budgettaire impact

1. De inkanteling van de CDO's in scholen voor voltijds gewoon secundair onderwijs

De budgettaire impact van de inkanteling van de CDO's vloeit voort uit deze elementen:

1. De integratie van de leerlingen in de financieringsmechaniek van het gewoon voltijds secundair onderwijs; dit heeft een impact op de berekening van de uren leraar, en de berekening van de globale puntenenveloppe;
2. Het aanbieden van levensbeschouwelijke vorming;
3. De schrapping van de punten in het kader van de globale puntenenveloppe voor de coördinatoren van de niet-autonome CDO's;
4. Het doortrekken van de financieringsmechaniek van het voltijds secundair onderwijs naar de Syntra vzw.

Voor het werkingsbudget is er geen budgettaire impact: met het decreet van 10 juni 2022 tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloophase en het stelsel van leren en werken werd de berekeningswijze van het werkingsbudget voor de CDO's en de Syntra vzw al afgestemd op de berekeningswijze van het gewoon voltijds secundair onderwijs.

Impact op pakket uren-leraar

Onderstaande tabel geeft de impact weer van de inkanteling op het pakket uren-leraar. In de berekeningswijze van de omkadering van de CDO's, genereren de leerlingen geen GOK-uren; ook zijn er geen uren levensbeschouwelijke vakken (LBV). In de berekeningswijze waarin de leerlingen van de CDO's worden meegeteld in de voltijdse school, daalt het lesurenpakket, maar is er een stijging in de uren LBV en de GOK-uren. Het totale pakket van de nieuwe berekeningswijze bevat 406 uren-leraar minder dan in de situatie met een afzonderlijke berekeningswijze. Voor uren-leraar is de gemiddelde noemer 21,36 met een gewogen loonkost van 67.395 euro; voor de GOK-uren is de gemiddelde noemer 21,44 uur met een gewogen loonkost van 67.590 euro. De 406 uren-leraar die er minder zijn, komen in totaal overeen met een **besparing van 1.283.648 euro**.

	Categorie van uren	Pakket uren-leraar	Totaal pakket
Resultaat aparte berekeningswijze (CDO's en scholen voor voltijds gewoon secundair onderwijs apart)	Uren-leraar CDO's	18.968	100.151
	Uren-leraar voltijdse scholen zonder LBV	74.737	
	Uren-leraar voltijdse scholen LBV	4.204	
	GOK-uren voltijdse scholen	2.242	

Resultaat geïntegreerde berekeningswijze (CDO's ingekanteld in de voltijdse scholen)	Uren-leraar voltijdse scholen zonder LBV	91.704	99.745
	Uren-leraar LBV	4.814	
	GOK-uren	3.227	
Vershil uren-leraar oude en nieuwe berekeningswijze			- 406
Vershil in VTE			- 19,2
Budgettaire impact			- € 1.283.648

Impact op de globale puntenenveloppe

In de oude berekeningswijze waren de CDO's slechts beperkt opgenomen in de berekening van de globale puntenenveloppe. Als de CDO's opgaan in de voltijdse school, worden ze meegeteld voor de berekening van de globale puntenenveloppe. Om de impact hiervan te simuleren, wordt het aantal uren-leraar dat voltijdse scholen genereren samengeteld. Het bijkomend aantal uren-leraar ten opzichte van de huidige situatie genereert extra punten in de globale puntenenveloppe, in concreto 5.683 punten. Dit komt overeen met een budgettaire meerkost van 4.044.252 euro.

Pakket uren-leraar voltijdse school zonder CDO's (exclusief GOK-uren)	78.941
Pakket uren-leraar voltijdse school CDO's ingekanteld (exclusief GOK-uren)	96.518
Bijkomend aantal uren	17.577
Coëfficiënt voor omrekening naar punten	0,324143375
Aantal bijkomende punten	5.683
Meerkost per punt	711,6 euro
Budgettaire impact	€ 4.054.318

Hiertegenover staat dat de 120 punten voor coördinatoren van niet-autonome CDO's geschrapt worden. Er zijn 44 niet-autonome CDO's, wat in totaal 5.280 genereert voor coördinatoren. De schrapping hiervan komt overeen met een besparing van 4.133.712 euro.

Aantal punten	5.280
Kost per punt	782,9 euro
Budgettaire impact	- € 4.133.712

Als bovenstaande zaken worden samen genomen, resulteert dit in een netto **besparing van 79.394 euro**.

Budgettaire impact Syntra vzw

De omkadering van de Syntra vzw werd voorheen berekend op dezelfde manier als de omkadering van de CDO's; de Syntra vzw's krijgen dit uitbetaald in een krediet. Als de omkadering op dezelfde manier wordt berekend als de voltijdse scholen, heeft dit ook een **budgettaire impact**. Het verschil in berekeningswijze is echter beperkt (= **15.195**).

Omkadering Syntra vzw berekend zoals omkadering CDO's	€ 17.358.795
Omkadering Syntra vzw berekend zoals omkadering voltijdse scholen SO	€ 17.373.991
Verschil	€ 15.195

Totale budgettaire impact

Impact lesurenpakket	- € 1.283.648
Impact globale puntenenveloppe	- € 79.394
Impact omkadering Syntra vzw	€ 15.195
Totale impact	- € 1.347.847

2. De tempering van de uitgaven in het volwassenonderwijs

Om de budgettaire doelstelling van het centenboekje van een extra inkomst van 50 miljoen euro per jaar vanaf 2026 bij het volwassenenonderwijs te behalen, werden de inschrijvingsgelden vanaf 7 augustus 2025 aangepast. Op basis van het aantal inschrijvingen voor het schooljaar 2023-2024 werd een meeropbrengst van 33,4 miljoen euro gesimuleerd. De eerste maanden van het schooljaar 2025-2026 laten echter geen algemene sterke daling van de inschrijvingen zien. De daling van het aantal inschrijvingen doet zich vooral voor in de duurdere opleidingen maar bij het tweedekansonderwijs en de opleidingen met structureel knelpuntkarakter is er een stijging merkbaar. In totaliteit is het aantal inschrijvingen nu met 7% gedaald. Daarom wordt een verhoudingsgewijze eenmalige vermindering op de omkadering van de cvo voor het schooljaar 2026-2027 berekend. Omwille van het maatschappelijk belang van de NT2-opleidingen, wordt deze vermindering enkel toegepast op de totale volumes aan leraarsuren en punten voor de niet-NT2-opleidingen. Ten opzichte van de globale toegekende omkadering voor de organisatie van het niet-NT2-aanbod in het schooljaar 2025-2026 zullen de cvo 282.526,90 minder leraarsuren en 4.678,94 minder punten ontvangen voor het organiseren van niet-NT2-opleidingen in het schooljaar 2026-2027:

Omkadering 2025-2026	Vermindering 2026-2027	Omkadering 2026-2027
2.419.119,93 leraarsuren	282.526,90 leraarsuren	2.136.593,03 leraarsuren
42.281 punten	4.679 punten	37.602 punten

(Het aantal punten dat de Vlaamse Gemeenschap toekent, wordt naar beneden afgerond tot een geheel getal.)

Deze vermindering van de omkadering voor het schooljaar 2026-2027 zou een besparing geven van in totaal zo'n 29,9 miljoen euro voor kalenderjaar 2027. Omdat lonen onder het principe van de automatische subsidies vallen, kan er voor het begrotingsjaar 2026 slechts 4/12e van de besparing voor schooljaar 2026-2027 in rekening gebracht worden. In 2026 levert dit een besparing op van ca. 10 miljoen euro. Het niet toekennen van de 0.8%-groei betekent voor schooljaar

2026-2027 nog een extra besparing van 2.1 miljoen euro. Die besparing vertaalt zich naar ca. 0.7 miljoen in kalenderjaar 2026 en 2.1 miljoen in kalenderjaar 2027.

Budgettaire impact	Eénmalige vermindering van de omkadering	Niet toekennen 0.8%-groei
2026	Ca 10 miljoen euro	Ca 0,7 miljoen euro
2027	Ca 29,9 miljoen euro	Ca 2,1 miljoen euro

3. Rationalisatie in het secundair onderwijs

De introductie van de bijkomende rationalisatienorm en de vereenvoudigingen, verduidelijkingen en wijzigingen i.v.m. rationalisatie en programmatie hebben geen rechtstreekse budgettaire impact. Dit zorgt voor een minimale schaalgrootte die kan zorgen voor een mildering van de impact van de besparingen die het gevolg zijn van andere maatregelen in dit decreet.

De tijdelijke programmatiestop in type 5 brengt geen budgettaire impact met zich mee maar voorkomt wel een mogelijke meerkost in bijkomende scholen of vestigingsplaatsen van type 5 door de dubbeltelling van deze leerlingen voor omkadering en werkingsbudget. De maatregel draagt dus bij aan het temperen van de groei van het secundair onderwijs, zoals afgesproken in het regeerakkoord.

4. Aanpassing voorwaarden voor het jaarlijks extra werkingsbudget voor de capaciteitsproblematiek gewoon secundair onderwijs

De aanpassing aan de voorwaarden voor het jaarlijks extra werkingsbudget in het kader van de capaciteitsproblematiek in het gewoon secundair onderwijs leidt er mogelijk toe dat er minder scholen in aanmerking komen voor het extra werkingsbudget. Gezien het gaat om een vastgelegd jaarlijks budget, heeft deze maatregel geen budgettaire impact.

c) Personeelsgevolgen

1. De inkanteling van de CDO's in scholen voor voltijds gewoon secundair onderwijs

De personeelsleden van niet-autonome CDO's zijn vandaag reeds geaffecteerd aan de school voor voltijds secundair onderwijs waartoe het CDO behoort. De overheveling naar een school voor gewoon secundair onderwijs heeft dus geen impact op deze personeelsleden. Hun verworven rechten blijven onverkort gelden in de school voor gewoon secundair onderwijs.

Voor de autonome CDO's die omvormen tot een voltijdse secundaire school is er eveneens geen impact. Ook hier blijven de personeelsleden personeelslid van het schoolbestuur in kwestie en behouden ze hun eerder verworven rechten.

Als een autonoom CDO beslist om een vestigingsplaats te worden van een secundaire school voor gewoon onderwijs worden in dit decreet de nodige maatregelen getroffen om de statutaire rechten van de betrokken personeelsleden maximaal te garanderen.

Vermits er vanaf 1 september 2026 geen centra voor deeltijds beroepsonderwijs meer zullen zijn, verdwijnt ook het selectieambt van coördinator – dat specifiek voor de centra werd ingevoerd – vanaf dat ogenblik.

Dat betekent dat er vanaf 1 september 2026 geen tijdelijke aanstelling, geen toelating tot de proeftijd, geen nieuwe vaste benoeming of mutatie meer mogelijk zal zijn in dat ambt van coördinator.

Voor de personeelsleden die vastbenoemd zijn in het selectieambt van coördinator en op 31 augustus 2026 titularis zijn van een betrekking in dat ambt of ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis in dat ambt, voorzien we het behoud van hun vaste benoeming in het ambt tot en met het ogenblik dat het personeelslid in kwestie definitief uit dienst treedt uit dat ambt.

Voor tijdelijke personeelsleden in het gemeenschapsonderwijs die toegelaten werden tot de proeftijd in het selectieambt coördinator voorzien we dat een raad van bestuur de effectieve prestaties die een personeelslid leverde tijdens een toelating tot de proeftijd in het ambt van coördinator tot 31 augustus 2026 vanaf 1 september 2026 kan laten gelden als effectieve prestaties voor een toelating tot de proeftijd in het selectieambt van adjunct-directeur of van technisch adviseur.

2. De tempering van de uitgaven in het volwassenonderwijs

Een vermindering van de toegekende leraarsuren en punten heeft een impact op het personeel. Vastbenoemde leraren kunnen eventueel ingezet worden in andere opleidingen of modules voor zover dit gaat binnen de draagwijdte van hun vaste benoeming. Als dat niet mogelijk is, voorziet de regelgeving dat de vastbenoemde leraar ter beschikking wordt gesteld wegens ontstentenis van betrekking (TBSOB). De regelgeving bepaalt dan dat het personeelslid moet worden tewerkgesteld in een andere opdracht, hetzij via een reffectatie hetzij via een wedertewerkstelling. Dat kan in het eigen CVO, een ander CVO of zelfs in een ander onderwijsniveau, voor zover het diploma van het betrokken personeelslid dat toelaat.

3. Overige maatregelen

De introductie van een bijkomende rationalisatienorm, de vereenvoudigingen, verduidelijkingen en wijzigingen i.v.m. rationalisatie en programmatie en aanpassing voorwaarden extra werkingsbudget in het kader van de capaciteitsproblematiek hebben geen personeelsgevolgen.

d) Grondrechten

1. Rationalisatie in het secundair onderwijs en de actieve vrijheid van onderwijs

Rationalisatie- en programmatienormen zijn gekend in de onderwijsregelgeving en vormen een financierings- of subsidiëringsvoorwaarde. Het opleggen van een rationalisatienorm voor structuuronderdelen of groepen van structuuronderdelen, zoals uitgewerkt in dit decreet, beperkt de vrijheid van onderwijs.

Over het algemeen geldt dat de vrijheid van onderwijs kan worden ingeperkt als die inperking bij wet is voorzien, een wettig doel nastreeft, pertinent is om dat doel te helpen bereiken en proportioneel is.

In arrest 45/94 van 1 juni 1994 gaf het Arbitragehof aan dat rationalisatie- en programmatienormen moeten worden beschouwd als een geheel van regels en voorzieningen die gericht zijn op het bereiken van een kwalitatief verantwoord onderwijs dat voor de gemeenschap budgettair beheersbaar blijft. Aldus tekent een rationalisatie- en programmatieplan de grenzen waarbinnen het recht op inrichting van onderwijs en, erop aansluitend, de keuzevrijheid van de ouders kunnen worden uitgeoefend.

Het opleggen van de rationalisatienorm voor structuuronderdelen of groepen van structuuronderdelen is niet strijdig met de vrijheid van onderwijs. Onderwijsvrijheid betekent dat schoolbesturen vrij bepalen welk aanbod ze doen, en dat kunnen ze nog steeds. De in dit decreet opgenomen rationalisatienorm onderwerpt die vrijheid aan redelijke beperkingen.

Het introduceren van de rationalisatienorm voor structuuronderdelen of groepen van structuuronderdelen streeft een wettig doel na en is pertinent om dit doel te bereiken. Het doel van de maatregel is driedig: (a) de kwaliteit verbeteren van het aanbod in het secundair onderwijs, (b) het lerarentekort beperken en (c) een rationele besteding van publieke middelen.

- (a) Om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden is namelijk nood aan specialisatie en professionalisering van het personeel. Deze specialisatie en professionalisering vereist een zekere "kritische massa" aan leerlingen die tevens over de jaren heen gegarandeerd kan worden. Kleine en schommelende leerlingenaantallen, waarbij van jaar tot jaar slechts een beperkt tot zeer beperkt aantal leerlingen ingeschreven is in een structuuronderdeel, laten de school en het lerarenteam niet toe zich te specialiseren en professionaliseren in functie van het desbetreffende structuuronderdeel. De invoering van de rationalisatienorm garandeert de noodzakelijke "kritische massa" of minimale en constante leerlingenaantallen die noodzakelijk zijn om hoge onderwijskwaliteit te kunnen realiseren. Door de rationalisatienorm wordt vermeden dat expertise versnipperd wordt doordat meermaals identiek (of sterk gelijkend) aanbod van studierichtingen wordt aangeboden binnen eenzelfde regio voor zeer kleine groepen leerlingen binnen het officieel of vrij onderwijs.
- (b) Wanneer meermaals identiek (of sterk gelijkend) aanbod van studierichtingen wordt aangeboden binnen eenzelfde regio voor zeer kleine groepen leerlingen binnen het officieel of vrij onderwijs, verhoogt de vraag naar gespecialiseerde leerkrachten en stijgt bijgevolg de druk op het lerarentekort. Verschillende scholen in dezelfde regio zoeken dan namelijk naar dezelfde (gespecialiseerde) profielen.
- (c) Door het invoeren van een rationalisatienorm vermijdt de overheid een overmatige versnippering van publieke middelen over kleine groepen leerlingen. Scholen zijn geneigd om in functie van de concurrentie met andere, naburige scholen een zeer uitgebreid aanbod aan studierichtingen te organiseren. Het uitgebreide aanbod heeft dan als doel nieuwe leerlingen aan te trekken en huidige leerlingen in de school te behouden. Elke leerling zorgt namelijk voor bijkomende financiering of subsidiëring voor de school. Echter, het versnipperde aanbod zorgt voor versnipperde leerlingen, leraren, ervaring, capaciteiten en ook financiële middelen. De rationalisatienorm begrenst deze versnippering en stimuleert scholen om hun middelen te focussen en zo meer efficiënt én effectief in te zetten.

Het introduceren van de rationalisatienorm voor structuuronderdelen of groepen van structuuronderdelen is proportioneel. Er is momenteel al een programmatienorm voor nieuwe structuuronderdelen, van 5 leerlingen die geldt bij de programmatie van een nieuw structuuronderdeel. Ook mag een school een structuuronderdeel dat 2 schooljaren na mekaar geen leerlingen heeft niet langer inrichten. Momenteel ontbreekt dus een rationalisatienorm voor reeds ingerichte structuuronderdelen of groepen van structuuronderdelen. Er is voor het behalen van de nieuwe rationalisatienorm een gedoogperiode voorzien van 1 jaar waarin het structuuronderdeel gefinancierd blijft als de rationalisatienorm niet wordt bereikt. Pas als na de gedoogperiode de rationalisatienorm nog steeds niet wordt bereikt, wordt het structuuronderdeel afgebouwd. Er is ook een waarborg voorzien om de vrije keuze te garanderen voor ouders en leerlingen afzonderlijk voor het

officieel onderwijs en voor het vrij onderwijs door de twee uitzonderingsprocedures die in de regelgeving zijn opgenomen.

2. Rationalisatie, de vrije keuze en de passieve vrijheid van onderwijs

De rationalisatienormen houden rekening met het grondwettelijk principe van de vrije keuze tussen het officieel onderwijs en, per erkende levensbeschouwing, het vrij onderwijs. De operationalisering hiervan gebeurt door de rationalisatienorm niet toe te passen op een uniek aanbod binnen een welbepaalde geografische omschrijving. Onder "uniek aanbod" wordt verstaan enerzijds de eerste graad en anderzijds één structuuronderdeel binnen een discipline in de tweede graad, derde graad respectievelijk 7de leerjaar. Een discipline is een groep van inhoudelijk verwante en gelijk gefinancierde structuuronderdelen. Onder "geografische omschrijving" wordt "onderwijszone" verstaan in geval van niet-niche structuuronderdelen en "provincie en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad" in geval van niche structuuronderdelen. Van zodra er echter binnen voormelde afbakening meervoudig aanbod van structuuronderdelen is, zijn al die structuuronderdelen aan de rationalisatienorm onderworpen.

Algemene principes van de vrije keuze

De passieve vrijheid van onderwijs houdt de keuzevrijheid van de ouders in om voor hun kinderen het onderwijs te kunnen kiezen dat het meest met hun levensopvatting overeenstemt. De regeling van de vrije keuzeschool strekt ertoe de vrije keuze van de ouders daadwerkelijk te verzekeren, mocht die in het gedrang zijn. Zij moet uitsluitend worden beoordeeld vanuit de passieve onderwijsvrijheid, dit wil zeggen het recht onderwijs te genieten, niet vanuit het oogpunt van de actieve onderwijsvrijheid, dit wil zeggen het recht tot oprichting van onderwijsinstellingen.¹ De actieve vrijheid van onderwijs wordt voldoende gewaarborgd door de gewone rationalisatienormen. Zoals hierboven aangegeven, respecteren de gewone rationalisatienormen de actieve vrijheid van onderwijs.²

Sinds 1997 wordt in het basisonderwijs, wat de vrije keuzeschool betreft, ervoor geopteerd om niet langer de indeling confessioneel/niet-confessioneel onderwijs te hanteren, maar wordt een indeling in officieel en vrij onderwijs gebruikt. Het Grondwettelijk Hof stelde hierbij toen al het volgende:

*"Zoals in B.3.8 gesteld, strekt de regeling van de vrije keuzeschool ertoe de vrije keuze van de ouders daadwerkelijk te verzekeren, mocht die in de feiten in het gedrang komen. Teneinde te vermijden dat ouders zich, wegens de afwezigheid binnen een redelijke afstand van een school die met hun levensbeschouwelijke opvattingen overeenstemt, verplicht zouden zien hun kinderen een school te laten bezoeken welke niet met hun opvattingen overeenstemt, is het verantwoord te bepalen dat de Gemeenschap op verzoek van ouders van ten minste zestien leerlingen een school voor officieel onderwijs moet opnemen in de financierings- of subsidiëringsregeling of moet tegemoetkomen in de kosten van het vervoer naar een dergelijke school, wanneer zulk een school niet reeds voorhanden is binnen een afstand van vier kilometer. In tegenstelling tot de gesubsidieerde vrije scholen, die het levensbeschouwelijk karakter aannemen dat zij wensen en derhalve onderwijs kunnen aanbieden waarin niet alle ouders zich kunnen terugvinden, **zijn de officiële scholen verplicht de filosofische, ideologische of godsdienstige opvattingen van de ouders en de leerlingen in acht te nemen en moeten zij tot het einde van de leerplicht de keuze aanbieden tussen onderricht in een der erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer.** Bovendien moeten gesubsidieerde officiële scholen die worden opgericht om de*

¹ Arbitragehof 15 juli 1998, nr. 85/98, B.3.8.

² Arbitragehof 15 juli 1998, nr. 85/98, B.5.6.

*vrije keuze te verzekeren hun open karakter bevestigen volgens de nadere eisen neergelegd in artikel 98, § 2.*³

Ook in de Codex Secundair Onderwijs wordt in artikel 110 aangegeven onder welke voorwaarden scholen een vrije keuzeschool zijn. Scholen uit het officieel gesubsidieerd onderwijs die begeleid worden door een officieel CLB en waarvan de oudervereniging is aangesloten bij het ondersteuningscentrum van ouderverenigingen van het officieel onderwijs zijn vrijekeuzescholen die de vrije keuze voor neutraal onderwijs in de zin van artikel 24, §1, 2°, van de Grondwet verzekeren.

De scholen van het officieel onderwijs die voldoen aan deze voorwaarden worden geacht mee het grondwettelijk verplichte aanbod van neutraal onderwijs in te vullen.

Het Gemeenschapsonderwijs is aldus niet de enige binnen het officieel onderwijs die kan instaan voor de garantie van de vrije keuze. Ook Veny wijst op de nieuwe invulling en interpretatie van de vrijekeuzeschool waarbij een officiële gesubsidieerde school als vrije keuzeschool kan worden gekwalificeerd indien die openstaat voor alle leerlingen ongeacht de ideologische, filosofische of godsdienstige opvattingen van de ouders en de leerlingen, en die school hierdoor haar open karakter bevestigt.⁴ Zo wijst Veny er ook op (verwijzend naar een arrest van de Raad van State) dat een school van het gemeenschapsonderwijs die wordt overgenomen door het officieel gesubsidieerd onderwijs blijft beantwoorden aan alle vereisten van een vrije keuzeschool, de vrije keuze kan garanderen.⁵

Het Grondwettelijk Hof heeft in een arrest van 15 juli 1998 geoordeeld dat deze manier om de vrije keuze voor een deel toe te vertrouwen aan het officieel gesubsidieerd onderwijs, in overeenstemming is met de Grondwet. (arrest 85/98 van 15 juli 1998).

Het statuut van vrije keuzeschool was onder de bestaande regeling al een statuut waar gunstiger normen aan verbonden zijn.

De regeling opgenomen in dit decreet

De regeling opgenomen in dit decreet bouwt verder op het onderscheid tussen het vrij en het officieel onderwijs om de vrije keuze te kunnen garanderen. Echter zijn de bijkomende vereisten die ooit werden opgelegd aan het officieel gesubsidieerd onderwijs om in aanmerking te komen voor een vrije keuzeschool niet meer relevant (met name begeleid worden door een officieel CLB en waarbij de oudervereniging aangesloten moet zijn bij het ondersteuningscentrum van ouderverenigingen van het officieel onderwijs).

Het open karakter van het officieel onderwijs wordt immers al gegarandeerd met de specifieke voorwaarden die voor hen gelden in de erkenningsvoorwaarden. Artikel 15, §1, eerste lid, 12° van de codex secundair onderwijs, bepaalt immers al dat scholen van het Gemeenschapsonderwijs en het officieel gesubsidieerd onderwijs een open karakter hebben door open te staan voor alle leerlingen, ongeacht de ideologische, filosofische of godsdienstige opvattingen van de ouders en de leerling. Verder moeten ook de leerplannen, het schoolwerkplan etc. in overeenstemming zijn met het open karakter. Het open karakter wordt dus al

³ Arbitragehof 15 juli 1998, nr. 85/98,

⁴ L. VENY, *Onderwijsrecht- I. Dragende beginselen van het onderwijsbestel*, Brugge, Die Keure, 2010, 198-199.

⁵ L. VENY, *Onderwijsrecht- I. Dragende beginselen van het onderwijsbestel*, Brugge, Die Keure, 2010, 198-199. Verwijzend naar R.v.St., Polspoel en Pauwels, nr. 109.894 van 29 augustus 2002.

gegarandeerd. Bovendien worden de verschillende ouderkoepelverenigingen afgeschaft en komt er één aanspreekpunt ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Verder zijn centra voor leerlingenbegeleiding verplicht om het pedagogisch project van de school te respecteren (art. 7 decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding).

Als laatste geldt uiteraard dat openbare besturen sowieso gebonden zijn aan het discriminatieverbod in het algemeen en aan het beginsel van benuttigingsgelijkheid in het bijzonder. De scholen staan open voor alle leerlingen, ongeacht de ideologische, filosofische of godsdienstige opvattingen van de ouders en de leerlingen.⁶

Het Grondwettelijk Hof stelt hierover het volgende:

"B.14.2. De vrijheid van openbare besturen zoals de gemeenten en de provincies op het vlak van het inrichten en het verstrekken van onderwijs is eveneens aan beperkingen onderworpen.

*Hoewel artikel 24 van de Grondwet niet uitdrukkelijk bepaalt dat het door de openbare besturen ingerichte onderwijs neutraal dient te zijn, **zijn die besturen gehouden het grondwettelijk beginsel van de neutraliteit van de overheid te eerbiedigen, beginsel dat nauw samenhangt met het discriminatieverbod in het algemeen en het beginsel van de benuttigingsgelijkheid van de openbare dienst in het bijzonder.***

Daarnaast dienen zij in de door hen opgerichte scholen tot het einde van de leerplicht de keuze aan te bieden tussen onderricht in een van de erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer (artikel 24, § 1, vierde lid, van de Grondwet)."

De regeling, opgenomen in dit decreet is aldus in overeenstemming met de vrijheid van onderwijs en garandeert de vrije keuze van de ouders.

3. Programmatiestop type 5

Het opleggen van een tijdelijke programmatiestop voor type 5 scholen en vestigingsplaatsen is beperkt de vrijheid van onderwijs. Het is algemene rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en de Raad van State dat in afwachting van een meer fundamentele onderwijshervorming tijdelijke programmatiestops niet kunnen worden beschouwd als een inmenging in de vrijheid van onderwijs die wezenlijk afbreuk zou doen aan die vrijheid. Zo oordeelde het Grondwettelijk Hof bijvoorbeeld dat een tijdelijke programmatiestop in het hoger onderwijs naar aanleiding van de invoering van bachelor-master-structuur verantwoord was (GWH 23 februari 2005, nr. 44/2005).

Over het algemeen geldt bovendien dat de vrijheid van onderwijs kan worden ingeperkt als aan de proportionaliteitstoets is voldaan. Ook andere redenen van algemeen belang, naast een fundamentele onderwijshervorming kunnen dus een verantwoording vormen voor een programmatiestop. Zo is het vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof dat de vrijheid van onderwijs beperkt kan worden vanuit de noodzaak om de beschikbare financiële middelen te verdelen onder de verschillende opdrachten van de gemeenschap. De vrijheid van onderwijs kent

⁶ GWH 15 maart 2011, nr. 40/2011, B.9.5.

⁷ GWH 4 juni 2020, nr. 81/2020, B.14.2.

bijgevolg beperkingen en verhindert niet dat de decreetgever voorwaarden van financiering, subsidiëring, programmatie, rationalisatie... oplegt die de uitoefening van die vrijheid beperken (zie bijv. GWH 8 november 2018, nr. 152/2018).

Met deze tijdelijke programmatiestop worden het algemeen belang bereikt. In de eerste plaats is er is al een goed gespreid aanbod van dit type 5 in Vlaanderen. Indien nodig kunnen zieke leerlingen tijdens de periode van de programmatiestop gebruik maken van een alternatief, namelijk het tijdelijk onderwijs aan huis en het synchroon internetonderwijs.

Ten tweede zorgt het creëren van bijkomend aanbod en bijkomende scholen van type 5 voor een substantiële meerkost omdat de leerlingen uit type 5 worden dubbel gefinancierd als regelmatige leerling, zowel in hun thuishoofschool als in de type 5 school. Gelet op de krappe budgettaire ruimte is het niet aangewezen om nog bijkomende scholen of vestigingsplaatsen van type 5 op te richten.

Als laatste is deze programmatiestop ook noodzakelijk en proportioneel. De programmatiestop die voorligt geldt voor 4 schooljaren, is beperkt tot scholen en vestigingsplaatsen van het buitengewoon basis- en secundair onderwijs van type 5. Bovendien kunnen bestaande type 5 scholen van het buitengewoon secundair onderwijs die dit aanbod al hebben wel nog nieuwe structuuronderdelen inrichten, gelet op het feit dat dit buiten het principe van programmatie valt. Er is ook een overgangsregeling voorzien voor de programmatieaanvragen die in het schooljaar 2025-2026 zijn goedgekeurd. Dit bijkomend aanbod kan nog starten.

Gezien het tijdelijk karakter van de programmatiestop en gezien het alternatief van tijdelijk onderwijs aan huis en synchroon internetonderwijs om het onderwijsaanbod te garanderen en gelet op de overgangsregeling is deze programmatiestop voor type 5 proportioneel en in overeenstemming met de vrijheid van onderwijs.

Implementatie

Voorliggend decreet treedt in werking op 1 september 2026. Naar aanleiding van dit decreet moeten er ook diverse uitvoeringsbepalingen aangepast of geschreven worden.

Voor de afschaffing van de CDO's gaat het om bepalingen die de transitie van het personeel mogelijk maken, en het opheffen van de verwijzingen naar de CDO's, het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd in de diverse besluiten.

Voor de rationalisatie in het secundair onderwijs moeten de rationalisatienormen in het gewoon secundair onderwijs bij besluit worden vastgelegd.

C. Totstandkomingsprocedure

De **Inspectie van Financiën** gaf haar gunstig advies met nummer BV/2025004960 op 3 december 2025.

Voorliggend decreet werd toegelicht aan de sociale partners.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1. Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2. In de definitie van het begrip instelling worden de centra voor deeltijds beroepsonderwijs als aparte instelling geschapt vermits ze ofwel een

vestigingsplaats worden van een secundaire school ofwel een autonome secundaire school.

Artikel 3. Artikel 48 bepaalt de voorwaarden de toelating tot de proeftijd in een selectie- of bevorderingsambt van een personeelslid in het gemeenschapsonderwijs.

De proeftijd bedraagt een periode van 12 maanden effectieve prestaties in het desbetreffende ambt.

Omdat het selectieambt van coördinator vanaf 1 september 2026 zal uitdoven en er geen tijdelijke aanstelling of nieuwe vaste benoeming meer in mogelijk zal zijn (zie ook artikel 4), voegen we een bepaling in waardoor de raad van bestuur van de scholengroep de effectieve prestaties die een personeelslid leverde tijdens een toelating tot de proeftijd in het ambt van coördinator tot 31 augustus 2026 vanaf 1 september 2026 kan laten gelden als effectieve prestaties voor een toelating tot de proeftijd in het selectieambt van adjunct-directeur of van technisch adviseur.

Artikel 4. Vermits er vanaf 1 september 2026 geen centra voor deeltijds beroepsonderwijs meer zullen zijn, laten we het selectieambt van coördinator vanaf dat ogenblik uitdoven.

Dat betekent dat er vanaf 1 september 2026 geen tijdelijke aanstelling of toelating tot de proeftijd meer mogelijk is in dat ambt en dat er vanaf die datum ook geen nieuwe vaste benoeming of mutatie meer in zal mogelijk zijn.

De personeelsleden die vastbenoemd zijn in het selectieambt van coördinator en op 31 augustus 2026 titularis zijn van een betrekking in dat ambt of ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis in dat ambt behouden vanaf 1 september 2026 hun vaste benoeming in het selectieambt van coördinator. Zij blijven dus vastbenoemd personeelslid in het selectieambt van coördinator na de omvorming van hun centrum voor deeltijds onderwijs tot een vestigingsplaats van een secundaire school of tot een autonome secundaire school.

Dit behoud van de vaste benoeming geldt tot en met het ogenblik dat het personeelslid in kwestie definitief uit dienst treedt uit dat ambt.

Artikel 5. In artikel 50 wordt paragraaf 5 opgeheven. Deze paragraaf bevatte een overgangsregeling voor de tijdelijke aanstelling in het selectieambt van coördinator en is vanaf 1 september 2026 niet langer nodig.

Artikel 6. In de definitie van het begrip instelling worden de centra voor deeltijds beroepsonderwijs als aparte instelling geschrapt en in de definitie van inrichtende macht worden de centrubesturen voor de centra voor deeltijds beroepsonderwijs geschrapt, vermits ze ofwel een vestigingsplaats worden van een secundaire school ofwel een autonome secundaire school.

Artikel 7. Vermits er vanaf 1 september 2026 geen centra voor deeltijds beroepsonderwijs meer zullen zijn, dooft het selectieambt van coördinator vanaf dat ogenblik uit.

Dat betekent dat er vanaf 1 september 2026 geen tijdelijke aanstelling of toelating tot de proeftijd meer mogelijk is in dat ambt en dat er vanaf die datum ook geen nieuwe vaste benoeming of mutatie meer in zal mogelijk zijn.

De personeelsleden die vastbenoemd zijn in het selectieambt van coördinator en op 31 augustus 2026 titularis zijn van een betrekking in dat ambt of ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis in dat ambt behouden vanaf 1 september 2026 hun vaste benoeming in het selectieambt van coördinator. Zij kunnen blijven dus vastbenoemd personeelslid in het selectieambt van coördinator na de omvorming

van hun centrum voor deeltijds onderwijs tot een vestigingsplaats van een secundaire school of tot een autonome secundaire school.

Dit behoud van de vaste benoeming geldt tot en met het ogenblik dat het personeelslid in kwestie definitief uit dienst treedt uit dat ambt.

Artikel 8. Er wordt met dit artikel een aangepaste aanvraag- en goedkeuringstermijn voor voorlopige erkenning voor scholen van het basisonderwijs opgenomen in de regelgeving.

De termijn om een voorlopige erkenning voor een nieuwe school van basisonderwijs aan te vragen wordt opgeschoven van 1 april naar 1 februari van het schooljaar voorafgaand aan de oprichting. Dit is een termijn van verval. Het advies van de onderwijsinspectie over deze voorlopige erkenning aan de Vlaamse Regering wordt uiterlijk op 31 mei gegeven. Dit is een termijn van orde. De Vlaamse regering beslist over de voorlopige erkenning uiterlijk op 30 juni en niet langer uiterlijk op 31 augustus. Dit is een termijn van orde. Zo zijn scholen van basisonderwijs en de ouders en leerlingen sneller op de hoogte van de beslissing m.b.t. de voorlopige erkenning. Dit is belangrijk gezien de leerplicht en het inschrijvingsrecht.

Artikel 9. Er wordt met dit artikel een tijdelijke programmatiestop ingevoerd voor buitengewoon basisonderwijs voor nieuwe scholen en vestigingsplaatsen type 5 vanaf schooljaar 2026-2027 tot en met het schooljaar 2029-2030.

Er is een overgangsregeling voorzien voor de programmatieaanvragen die in het schooljaar 2025-2026 zijn goedgekeurd. Dit bijkomend aanbod kan nog starten.

Voor de uitbreiding (programmatie) van scholen en vestigingsplaatsen voor type 5 onderwijs wordt tijdelijk de pauzeknop ingedrukt. Dit is noodzakelijk gelet op:

- Ten eerste het bestaande aanbod dat al ruim is en de geografische spreiding van dat aanbod over alle provincies in Vlaanderen en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.
- Ten tweede het alternatieve aanbod van synchroon internetonderwijs en tijdelijk onderwijs aan huis voor deze doelgroep dat er is voor zieke leerlingen indien ze geen gebruik kunnen maken van een type 5 aanbod in het ziekenhuis waar ze zijn opgenomen.
- Ten derde de kost van extra scholen en vestigingsplaatsen van type 5 die hoog is (de leerlingen uit type 5 worden dubbel gefinancierd als regelmatige leerling, zowel in hun thuishoofdschool als in de type 5 school) tegen een achtergrond van de krappe budgettaire ruimte waar het onderwijs momenteel mee geconfronteerd wordt.

Artikel 10. Er wordt met dit artikel opgenomen in de regelgeving dat scholen een sluiting in basisonderwijs uiterlijk op 15 februari moeten melden bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten. Die termijn geldt als vervalttermijn.

Een sluiting kan een schoolbestuur pas doorvoeren na eerst overleg te hebben gepleegd in de schoolraad en het bevoegde lokaal comité. Deze overlegplicht doet echter geen afbreuk aan het feit dat het schoolbestuur steeds de eindbeslissingsbevoegdheid heeft over en de eindverantwoordelijkheid heeft voor de genomen beslissing.

Op deze manier worden leerlingen en hun ouders en personeelsleden tijdig geïnformeerd over een sluiting en wordt vermeden dat schoolbesturen hun beslissing pas laat op het schooljaar bekendmaken aan de ouders van hun leerlingen en hun personeelsleden. Zo kunnen ouders en leerlingen tijdig een andere school vinden waar ze kunnen aanmelden of inschrijven, want de aanmeldingsperiode start in het basisonderwijs al snel na 15 februari. Op 15 februari moet een gewone basisschool beslissen of ze voor de inschrijvingen gebruik zal maken van een aanmeldingsprocedure of niet en is de teldatum van februari zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs voorbij.

Scholen hebben een verantwoordelijkheid t.a.v. ouders en leerlingen, die ze hebben ingeschreven. De rechten en plichten gaan in 2 richtingen, daarom kan een school niet ineens eenzijdig en laattijdig beslissen om een school of onderdelen van een school te sluiten.

Artikel 11 tot en met 13. Met deze artikels wordt de deadline voor de beslissingstermijn bij alle programmaties in het gewoon en buitengewoon basisonderwijs waar aanvragen voor moeten gebeuren eenvormig op 30 april gezet. Dit gebeurt zowel bij programmaties van types in buitengewoon onderwijs als bij programmaties van afdelingen Nederlands Vlaamse gebarentaal in het gewoon basisonderwijs. De Vlaamse Regering zal zich niet richten op de limietdatum en zo vroeg mogelijk uitsluitsel geven. Dit is een termijn van orde, geen vervaltermijn.

Artikel 14 en 16. In deze artikels worden de verwijzingen naar centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en centrum voor deeltijdse vorming opgeheven uit het decreet volwassenenonderwijs.

Artikel 15. Bij de invoering van het nieuwe financieringssysteem in 2019 is de mogelijkheid voor de centra voor volwassenenonderwijs om leraarsuren naar een ander cvo over te dragen, versoepeld. Deze soepelere overdrachtsmogelijkheid wordt nu ook voorzien voor de VTE in de centra voor basiseducatie.

Artikel 17. De Vlaamse Regering heeft zich in het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 geëngageerd om vanaf 2027 een begroting in evenwicht te hebben. In het centenboekje werd dan ook een extra inkomst van 50 miljoen euro per jaar vanaf 2026 ingeschreven bij de inschrijvingsgelden van het volwassenenonderwijs. Daartoe werden de inschrijvingsgelden vanaf 7 augustus 2025 aangepast. Deze verhoogde inschrijvingsgelden hebben geleid tot een daling van het aantal inschrijvingen in de duurdere opleidingen. Daarom wordt er een eenmalige ingreep op de omkadering van de cvo voor het schooljaar 2026-2027 voorzien. Deze inspanning houdt in dat op het totale volume aan te verdelen leraarsuren en punten voor de niet-NT2-opleidingen, niet het groeipercentage wordt toegepast, maar een vermindering van 282.526,90 leraarsuren en 4.678,94 punten wordt vastgelegd ten opzichte van het totale aantal toegekende leraarsuren en punten voor het schooljaar 2025-2026. Deze vermindering is een proportionele aanpassing die in overeenstemming is met de daling van het totaal aantal inschrijvingen, die samenhangt met de recente verhoging van de inschrijvingsgelden.

Onverminderd de afwijking die geldt voor schooljaar 2026-2027, blijft het referentiepunt, vermeld in artikel 107, §1, tijdens dit schooljaar de evolutie van de gewogen financieringspunten volgen en behoudt het zijn geldigheid voor de toepassing van het groeipercentage in het daaropvolgende schooljaar.

Artikel 18. In dit artikel wordt het deeltijds beroepssecundair onderwijs opgeheven uit de definitie van secundair onderwijs volgens het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs.

Artikel 19. Er wordt met dit artikel een aangepaste aanvraag- en goedkeuringstermijn voor voorlopige erkenning voor scholen van het basisonderwijs en het secundair onderwijs opgenomen in de regelgeving. De termijn om een voorlopige erkenning voor een nieuwe school van basis en secundair onderwijs aan te vragen wordt opgeschoven van 1 april naar 1 februari van het schooljaar voorafgaand aan de oprichting. Dit is een termijn van verval. Het advies van de onderwijsinspectie over deze voorlopige erkenning aan de Vlaamse Regering wordt uiterlijk op 31 mei gegeven. Dit is een termijn van orde. De Vlaamse regering beslist over de voorlopige erkenning uiterlijk op 30 juni en niet langer uiterlijk op 31 augustus. Dit is een termijn van orde. Zo zijn scholen

van basisonderwijs en secundair onderwijs en de ouders en leerlingen sneller op de hoogte van de beslissing m.b.t. de voorlopige erkenning. Dit is belangrijk gezien de leerplicht en het inschrijvingsrecht.

Artikel 20. Met dit artikel worden een aantal verwijzingen naar CDO's en deeltijds beroepssecundair onderwijs opgeheven in de Codex Secundair Onderwijs in punt 1° tot en met 6° en in punt 7° wordt een verwijzing naar een opgeheven artikel aangepast.

Artikel 21. Met dit artikel worden een aantal aanpassingen gedaan in het artikel van de definities van de codex. Concreet worden een aantal verwijzingen naar CDO's, deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd opgeheven in de wijziging in punt 1° tot en met 5° en 7° tot en met 9°. In de wijziging die met punt 6° wordt doorgevoerd in punt 35°, b) van de definities, worden in de definitie van programmatie de woorden "van de twee voorgaande schooljaren" vervangen door de woorden "van het voorgaande schooljaar in het gewoon secundair onderwijs of van de twee voorgaande schooljaren in het buitengewoon secundair onderwijs". Door de bijkomende rationalisatienorm voor structuuronderdelen in het gewoon secundair onderwijs is het niet langer mogelijk dat structuuronderdelen die de voorgaande twee schooljaren geen leerlingen hadden opnieuw mogen worden geprogrammeerd. In het buitengewoon secundair onderwijs is het wel mogelijk dat structuuronderdelen die de voorgaande twee schooljaren geen leerlingen hadden opnieuw mogen worden geprogrammeerd, omdat daar geen bijkomende rationalisatienorm voor structuuronderdelen is ingevoerd.

Artikel 22. Met dit artikel wordt artikel 4 van de codex opgeheven; aangezien het deeltijds beroepssecundair onderwijs wordt opgeheven is een artikel dat secundair onderwijs definieert niet meer nodig.

Artikel 23. Met dit artikel wordt een verwijzing naar deeltijds beroepssecundair onderwijs opgeheven.

Artikel 24 tot 26, punt 1° en 4°. Met deze artikels worden een aantal verwijzingen naar CDO's en deeltijds beroepssecundair onderwijs opgeheven in de codex.

Artikel 26, punt 2° en 3. Er wordt een aangepaste aanvraag- en goedkeuringstermijn voor voorlopige erkenning voor scholen van secundair onderwijs opgenomen in de regelgeving.

De termijn om een voorlopige erkenning voor een nieuwe school van secundair onderwijs aan te vragen wordt opgeschoven van 1 april naar 1 februari van het schooljaar voorafgaand aan de oprichting. Dit is een termijn van verval. Het advies van de onderwijsinspectie over deze voorlopige erkenning aan de Vlaamse Regering wordt uiterlijk op 31 mei gegeven. Dit is een termijn van orde. De Vlaamse regering beslist over de voorlopige erkenning uiterlijk op 30 juni en niet langer uiterlijk op 31 augustus. Dit is een termijn van orde. Zo zijn scholen van onderwijs en de ouders en leerlingen sneller op de hoogte van de beslissing m.b.t. de voorlopige erkenning. Dit is belangrijk gezien de leerplicht en het inschrijvingsrecht.

Artikel 27. In het artikel met de erkenningsvoorwaarden worden twee voorwaarden opgeheven die enkel van toepassing waren op het deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Artikel 28 en 29. Met deze artikels worden een aantal verwijzingen naar CDO's opgeheven.

Artikel 30 en 31. Met deze artikels worden een aantal aanpassingen in de artikels omtrent uren die voorzien worden voor aanvangsbegeleiding. Concreet schrappen

we overal de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. De uren die voor deze centra voorzien waren, worden bij de uren voor het voltijds gewoon secundair onderwijs geteld. Immers, de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs zullen opgaan in de secundaire scholen. De noden die er zijn rond aanvangsbegeleiding zullen daar opgevangen moeten worden.

Artikel 32 en 33. Met deze artikels worden een aantal aanpassingen in de artikels omtrent uren die voorzien worden voor ondersteuning kerntaak. Deze aanpassingen zijn analoog aan de aanpassingen in het artikel over uren aanvangsbegeleiding. Overal wordt de vermelding naar CDO's opgeheven, en de uren die voorzien worden voor begeleiding kerntaak voor de centra worden toegevoegd aan de uren voor het voltijds gewoon secundair onderwijs.

Artikel 34 en 35. Met deze artikels worden een aantal aanpassingen in de artikels omtrent uren samen school maken. In deze artikels worden de verwijzingen naar CDO's opgeheven. Daarnaast wordt in het artikel een aanpassing gedaan dat voor de berekening in het schooljaar 2026-2027 in de scholen voor voltijds onderwijs waar een CDO in opgaat, de uren-leraar van het CDO meegenomen moeten worden.

Artikel 36. Er worden in dit artikel een aantal passages geschrapt specifiek voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Daarnaast worden er ook geen forfait van 120 punten meer toegekend voor centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs die verbonden zijn aan een school met voltijds gewoon technisch of beroepssecundair onderwijs.

Artikel 37. Met dit artikel worden twee aanpassingen gedaan aan de berekening van de globale puntenenveloppe voor scholen met een daaraan verbonden CDO, die niet tot een scholengemeenschap behoren. Concreet worden twee passages geschrapt met een verwijzing naar de uren van het CDO en het forfait van 120 punten voor het CDO.

Artikel 38. Met dit artikel wordt het artikel voor de berekening van de globale puntenenveloppe voor de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs opgeheven.

Artikel 39. Dit artikel bepaalt hoe een secundaire school de punten uit de globale puntenenveloppe die de scholengemeenschap toekent, kan aanwenden.

In eerste instantie is de school verplicht om met de punten de betrekkingen in stand te houden van de personeelsleden die op 31 augustus van het voorgaande schooljaar vastbenoemd waren in een betrekking in een ambt dat met punten uit de globale puntenenveloppe kan worden ingericht.

Als de secundaire school na die verplichting nog punten heeft, kan ze met die punten o.m. een vacante betrekking oprichten en daar een tijdelijk personeelslid in aanstellen.

Een van de ambten die een secundaire school of een autonoom centrum voor deeltijds secundair onderwijs momenteel met de punten van de globale puntenenveloppe kan oprichten, is het selectieambt van coördinator.

Vanaf 1 september 2026 zal het selectieambt van coördinator uitdoven en zal een secundaire school in dat ambt nog enkel een betrekking in stand houden voor een personeelslid dat er op 31 augustus 2026 in was vastbenoemd (zie ook artikel 4 en 7).

Bij de verplichting tot de instandhouding van de betrekking voor een personeelslid dat op 31 augustus vastbenoemd was, voegen we een uitzondering toe voor het uitdovende selectieambt van coördinator. Hierdoor geldt er geen automatische verplichting voor de school om dat ambt in stand te houden, maar heeft ze wel de keuze om dit te doen.

De oprichting van een vacante betrekking in het ambt van coördinator voor de tijdelijke aanstelling van een personeelslid is vanaf 1 september 2026 niet meer mogelijk.

Artikel 40. Voor een secundaire school die niet tot een scholengemeenschap behoort voegen we met betrekking tot de aanwending van de globale puntenenveloppe dezelfde bepalingen in als in het hiervoor vermelde artikel 39.

Artikel 41 en 42. Met deze artikels worden een aantal verwijzingen naar CDO's en deeltijds beroepssecundair onderwijs opgeheven in de codex.

Artikel 43. Dit artikel wordt volledig vervangen omdat er heel wat wijzigingen moesten gebeuren om de centra voor deeltijds onderwijs en het deeltijds beroepssecundair onderwijs eruit te schrappen.

Er wordt ook een bijkomende voorwaarde opgenomen in dit artikel om in aanmerking te komen voor het bijkomende werkingsbudget. Als er zich gelijktijdig in andere secundaire scholen van hetzelfde schoolbestuur gelegen in dezelfde gemeente als de gemeente van de hoofdvestigingsplaats van de school een leerlingendaling in de betreffende richtingen heeft voorgedaan, komt de school niet in aanmerking voor het bijkomende werkingsbudget. Hierdoor wordt vermeden dat het werkingsbudget wordt toegekend in situaties waarin het totale aantal ingeschreven leerlingen in de B-stroom niet is toegenomen.

Daarnaast wordt bepaald dat het werkingsbudget niet wordt toegekend wanneer een aanbod B-stroom wordt ingericht door een school die dit onderwijsaanbod nog niet in haar aanbod had, maar het aanbod organiseert op een vestigingsplaats waar er wel al een aanbod B-stroom was. Het gaat in dat geval namelijk in de feiten om een reeds bestaand aanbod. Het feit dat deze school het aanbod B-stroom in haar onderwijsaanbod opneemt, brengt dus niet automatisch een verhoging van de beschikbare capaciteit in de B-stroom met zich mee.

Artikel 44 tot 46. Met deze artikels worden een aantal passages omtrent het deeltijds beroepssecundair onderwijs, de CDO's of de leertijd opgeheven.

Artikel 47 tot 52. Met deze artikels worden een aantal passages omtrent het deeltijds beroepssecundair onderwijs, de CDO's of de leertijd opgeheven.

Artikel 53. In dit artikel wordt de verwijzing naar het centrumreglement voor de CDO's opgeheven. Daarnaast wordt ook een passage over communicatie over de modernisering van het secundair onderwijs opgeheven, aangezien de modernisering ondertussen is afgerond.

Artikel 54 tot 57. Met deze artikels worden een aantal verwijzingen naar het deeltijds beroepssecundair onderwijs of de CDO's opgeheven.

Artikel 58. Met dit artikel wordt artikel 123/2 van de codex opgeheven; door de uitfasering van de leertijd en het deeltijds beroepssecundair onderwijs is dit artikel zonder voorwerp.

Artikel 59 tot 67. Met deze artikels worden een aantal verwijzingen naar het deeltijds beroepssecundair onderwijs of de CDO's opgeheven.

Artikel 68. Er gebeurt een technische aanpassing in punt 1° en punt 2° van paragraaf 2/1 in dit artikel, waarbij het woord "rationalisatienorm" vervangen wordt door de zinsnede "norm, bedoeld in paragraaf 1 of 2", om te verduidelijken dat het om een te bereiken programmatisatienorm gaat die in dit artikel wordt uitgedrukt als een percentage van de rationalisatienorm.

Artikel 69 en 70. Met deze artikels worden enkele bepalingen omtrent programmatisaties geschrapt die betrekking hadden over het aanbod van een school en een daaraan verbonden CDO. Deze zijn door de opheffing van de CDO's zonder voorwerp.

Artikel 71. De consultatie van de regionale overlegfora wordt geschrapt als voorwaarde bij programmatisatie van duale structuuronderdelen met deze artikels. Dit volgt logischerwijze uit de opheffing van diezelfde regionale overlegfora. Verder wordt de deadline voor de beslissingstermijn bij programmatisatie in het gewoon secundair onderwijs eenvormig op 30 april gezet. De Vlaamse Regering zal zich niet richten op de limietdatum en zo vroeg mogelijk uitsluitsel geven. Dit is een termijn van orde, geen vervaltermijn.

Artikel 72, 74, 75 en 92. Er wordt met deze artikels opgenomen in de regelgeving dat scholen een afbouw in het secundair onderwijs uiterlijk op 15 februari moeten melden bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten. Die termijn geldt als vervaltermijn.

Een afbouw kan een schoolbestuur pas doorvoeren na eerst overleg te hebben gepleegd in de schoolraad en het bevoegde lokaal comité. Deze overlegplicht doet echter geen afbreuk aan het feit dat het schoolbestuur steeds de eindbeslissingsbevoegdheid heeft over en de eindverantwoordelijkheid heeft voor de genomen beslissing.

Bij de afbouw, al dan niet vrijwillig, in het secundair onderwijs, is opgenomen dat dit een geleidelijke afbouw is, leerjaar na leerjaar, te beginnen met het eerste, van de af te bouwen graad of graden (in gewoon secundair onderwijs en opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs) en fase of fases (in opleidingsvorm 3 van het buitengewoon secundair onderwijs).

In afwijking van het voorgaande kan een afbouw ook niet geleidelijk gebeuren (in één keer), indien de schoolraad en het bevoegde lokaal comité hiermee akkoord is en er geen bezwaar is tegen deze niet geleidelijke afbouw van de ouders van de leerlingen in de betrokken leerjaren of graden of fases.

Op deze manier worden leerlingen en hun ouders en personeelsleden tijdig geïnformeerd over een afbouw en wordt vermeden dat schoolbesturen hun beslissing pas laat op het schooljaar bekendmaken aan de ouders van hun leerlingen en hun personeelsleden. Zo kunnen ouders en leerlingen tijdig een andere school vinden waar ze kunnen aanmelden of inschrijven, want de aanmeldingsperiode start in het basisonderwijs al snel na 15 februari. Op 15 februari moet een gewone basisschool beslissen of ze voor de inschrijvingen gebruik zal maken van een aanmeldingsprocedure of niet en is de teldatum van februari zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs voorbij.

Scholen hebben een verantwoordelijkheid t.a.v. ouders en leerlingen, die ze hebben ingeschreven. De rechten en plichten gaan in 2 richtingen, daarom kan een school niet ineens eenzijdig beslissen om een school of onderdelen van een school af te bouwen.

Artikel 73. Met dit artikel wordt de bijkomende rationalisatienorm voor het gewoon secundair onderwijs opgenomen. De bevoegdheid om deze normen vast te leggen voor elk structuuronderdeel van het voltijds gewoon secundair onderwijs wordt gedelegeerd naar de Vlaamse Regering, behalve voor structuuronderdelen met in de benaming de component 'topsport' en voor het onthaalonderwijs voor

anderstalige nieuwkomers. Gelet op de specificiteit van deze structuuronderdelen en/of de grote fluctuaties in het leerlingenaantal, is een rationalisatienorm voor deze structuuronderdelen niet aangewezen.

Deze normen worden uitgedrukt in een minimumaantal regelmatige leerlingen op de eerste lesdag van februari in het voorafgaand schooljaar, per vestigingsplaats waar dat structuuronderdeel wordt ingericht. Voor duale structuuronderdelen wordt de rationalisatienorm toegepast op de niet-duale variant, de duale variant en de aanloopvariant van een gelijknamig structuuronderdeel samen.

De Vlaamse Regering baseert zich voor de vastlegging van de rationalisatienormen op de volgende criteria:

- het pakket uren-leraar niet-levensbeschouwelijk onderricht, dat de leerlingen van het betrokken structuuronderdeel genereren; de coëfficiënten uren-leraar per leerling, variërend per structuuronderdeel, waarop de berekening van dat pakket is gebaseerd, zijn van die aard dat het totaal aantal leerlingen van het betrokken structuuronderdeel geacht wordt een aantal uren-leraar te genereren die de klasorganisatie zelfbedruipend maken;
- de redelijk aanneembare samenzetbaarheid voor bepaalde vakken van leerlingen van verschillende structuuronderdelen; dit criterium is een correctiemechanisme op het voorgaande criterium;
- uitsluitend voor de tweede en de derde graad: de discipline en de graad waar het betrokken structuuronderdeel toe behoort; hierdoor ontstaat gelijkgerichtheid in zowel inhoudelijk als naar opzet verwante structuuronderdelen;
- uitsluitend voor de tweede en derde graad: het aantal structuuronderdelen per graad en voor het zevende leerjaar per doelstelling, waarbij we het onderscheid bedoelen tussen de structuuronderdelen gericht op het hoger onderwijs en de structuuronderdelen gericht op de arbeidsmarkt, zoals vastgelegd door de Vlaamse Regering in de matrix secundair onderwijs; dergelijke aantallen zijn immers mee bepalend voor de studiekeuzes en de bezettingsgraad van die structuuronderdelen. Aangezien het aantal structuuronderdelen in de tweede graad meestal kleiner is dan in de derde graad zal die bezettingsgraad en de leerlingengroepen dus meestal ook groter zijn in de tweede graad dan in de derde graad, en dus mogelijks ook leiden tot een hogere rationalisatienorm in de tweede graad;
- uitsluitend voor de derde graad: de beschikbare valabele data over reële doorstroomkansen naar de arbeidsmarkt of naar het hoger onderwijs, naargelang van het structuuronderdeel; niet alle afstudeerrichtingen bieden gelijkaardige perspectieven in het vervolgonderwijs of op de arbeidsmarkt. Dit hoeft niet te betekenen dat deze structuuronderdelen van het secundair onderwijs niet relevant zijn, maar het kan wel een factor zijn om rekening mee te houden bij de normbepaling. Structuuronderdelen die kansrijker zijn, kunnen mogelijks leiden tot een lagere norm en vice versa.

De rationalisatienorm is voor structuuronderdelen die geprogrammeerd zijn vanaf het schooljaar 2024-2025 of later van toepassing vanaf het schooljaar nadat de programmatienorm op het structuuronderdeel is behaald.

Er is voor het behalen van de rationalisatienorm een gedoogperiode van 1 schooljaar waarin het structuuronderdeel gefinancierd of gesubsidieerd blijft als de rationalisatienorm niet wordt bereikt. Pas als na de gedoogperiode de rationalisatienorm nog steeds niet wordt bereikt, wordt het structuuronderdeel afgebouwd. In de eerste, tweede en de derde graad (behalve in de zevende jaren) gebeurt deze afbouw geleidelijk, leerjaar na leerjaar te beginnen met het eerste, rekening houdend met de rechtsbescherming van de leerling.

Na een verplichte afbouw van een structuuronderdeel in een vestigingsplaats van een school ten gevolge van het niet behalen van de rationalisatienorm is er geen programmatie toegestaan van datzelfde structuuronderdeel in de

vestigingsplaatsen van de school gedurende de eerstvolgende drie schooljaren na de verplichte afbouw. Dat structuuronderdeel in die periode opnieuw organiseren in een van de vestigingsplaatsen van de school door overheveling door een andere school kan niet.

Er is een waarborg voorzien om een minimaal onderwijsaanbod en de vrije keuze te garanderen voor ouders en leerlingen afzonderlijk voor het officieel onderwijs en voor het vrij onderwijs door twee uitzonderingsprocedures. De vrije keuze binnen het vrij onderwijs wordt steeds per erkende levensbeschouwing bekeken.

Het uitgangspunt van deze uitzonderingen is dat er van elke groep structuuronderdelen waarvoor de discipline en graad hetzelfde is, er altijd 1 structuuronderdeel mag worden georganiseerd in de betrokken onderwijszone of provincie of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Dit principe geldt ook voor de eerste graad en voor zevende jaren die behoren tot dezelfde discipline.

Er is een uitzondering voorzien in geval van een uniek aanbod binnen één van de vijf onderverdelingen die in het artikel worden voorzien, ofwel per onderwijszone ofwel per provincie (of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad). In het geval een dergelijk uniek structuuronderdeel de rationalisatienorm niet behaalt, afzonderlijk voor het officieel onderwijs en voor het vrij onderwijs, mag dit telkens uitzonderlijk verder ingericht worden, zonder het behalen van de rationalisatienorm.

Er is ook een uitzondering voorzien in het geval er een meervoudig aanbod is van structuuronderdelen, afzonderlijk voor het officieel onderwijs en voor het vrij onderwijs. Er worden vijf onderverdelingen voorzien ofwel per onderwijszone ofwel per provincie (of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad). Als in verschillende scholen in geen enkel structuuronderdeel binnen de betreffende onderverdeling de rationalisatienorm wordt bereikt, kan er één school en vestigingsplaats aangeduid worden per onderverdeling van enerzijds het officieel onderwijs en anderzijds het vrij onderwijs, die één structuuronderdeel uit de betrokken onderverdeling kan blijven inrichten zonder het behalen van de rationalisatienorm. Het aanduiden van deze school gebeurt door de betrokken schoolbesturen na overleg tussen de betrokken schoolbesturen en eventueel na bemiddeling door:

- voor het officieel onderwijs: het Gemeenschapsonderwijs samen met de representatieve verenigingen van de schoolbesturen van het gesubsidieerd officieel onderwijs;
- voor het vrij onderwijs: de representatieve verenigingen van de schoolbesturen van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

Het structuuronderdeel in de school en vestigingsplaats dat niet wordt afgebouwd, wordt door het betrokken schoolbestuur uiterlijk op 30 juni gemeld aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten. De melding bevat het akkoord van alle betrokken schoolbesturen. Die termijn geldt als vervaltermijn.

Artikel 76 en 77. Met deze artikels worden een aantal verwijzingen naar het deeltijds beroepssecundair onderwijs of de CDO's opgeheven.

Artikel 78. Met dit artikel worden wijzigingen aangebracht aan het artikel in de codex over de vaststelling van het werkingsbudget. Het werkingsbudget voor leerlingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs is hetzelfde als voor leerlingen in het secundair onderwijs. Als de CDO's inkantelen in de voltijdse scholen, moet voldoende budget ter beschikking blijven om het werkingsbudget uit te kunnen betalen. Hiervoor wordt een extra passage ingevoegd in het artikel.

Artikel 79 tot 81. Met deze artikels worden een aantal verwijzingen naar het deeltijds beroepssecundair onderwijs of de CDO's opgeheven.

Artikel 82, 83, 85, 87, 88 en 90. Met deze artikels wordt een aantal bepalingen opgeheven die van toepassing zijn op de leertijd. Aangezien de leertijd niet meer bestaat, zijn deze zonder voorwerp.

Artikel 84, 86 en 89 Met deze artikels worden een aantal verwijzingen naar CDO's en opgeheven.

Artikel 91. Er wordt met dit artikel een tijdelijke programmatiestop voor buitengewoon secundair onderwijs voor nieuwe scholen en vestigingsplaatsen van opleidingsvorm 4 type 5 ingevoerd vanaf schooljaar 2026-2027 tot en met het schooljaar 2029-2030. Er kunnen wel nog nieuwe structuuronderdelen ingericht worden in de bestaande scholen en vestigingsplaatsen van opleidingsvorm 4 type 5, vermits daar voorafgaand aan de programmatiestop het programmatieprincipe niet van toepassing is. Er is een overgangsregeling voorzien voor de programmatieaanvragen die in het schooljaar 2025-2026 zijn goedgekeurd. Dit bijkomend aanbod kan nog starten.

Voor de uitbreiding (programmatie) van scholen en vestigingsplaatsen voor type 5 onderwijs wordt tijdelijk de pauzeknop ingedrukt. Dit is noodzakelijk gelet op:

- Ten eerste het bestaande aanbod dat al ruim is en de geografische spreiding van dat aanbod over alle provincies in Vlaanderen en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.
- Ten tweede het alternatieve aanbod van synchroon internetonderwijs en tijdelijk onderwijs aan huis voor deze doelgroep dat er is voor zieke leerlingen indien ze geen gebruik kunnen maken van een type 5 aanbod in het ziekenhuis waar ze zijn opgenomen.
- Ten derde de meerkost van extra scholen en vestigingsplaatsen van type 5 (de leerlingen uit type 5 worden dubbel gefinancierd als regelmatige leerling, zowel in hun thuisschool als in de type 5 school) tegen een achtergrond van de krappe budgettaire ruimte waar onderwijs momenteel mee geconfronteerd wordt.

Artikel 93, artikel 94, punt 3° en punt 4°, artikel 95 en artikel 109. In deze artikels wordt de deadline voor de beslissingstermijn bij programmatie in het buitengewoon secundair onderwijs eenvormig op 30 april gezet. Dit gebeurt zowel bij programmaties van scholen, types en opleidingsvormen in het buitengewoon secundair onderwijs, als bij programmaties van structuuronderdelen van opleidingsvorm 3 in het buitengewoon secundair onderwijs. De Vlaamse Regering zal zich niet richten op de limietdatum en zo vroeg mogelijk uitsluitel geven. Dit is een termijn van orde, geen vervaltermijn.

Artikel 94 punt 1° en 2°, 96, 97 en 98. Met deze artikels worden een aantal verwijzingen naar CDO's en deeltijds beroepssecundair onderwijs opgeheven.

Artikel 94, punt 5° In dit punt gebeurt een aanpassing bij de programmatieaanvragen voor structuuronderdelen voor opleidingsvorm 4 waardoor er advies aan de Vlaamse Onderwijsraad moet worden gevraagd. Er moet ook advies aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen worden gevraagd bij deze programmatieaanvragen voor structuuronderdelen met dubbele finaliteit of arbeidsmarktfinaliteit. De deadline voor het indienen van deze programmatieaanvragen wordt gezet op 30 november van het voorafgaande schooljaar. Dit is een vervaltermijn. Daarnaast wordt de deadline voor de beslissingstermijn bij programmaties van structuuronderdelen voor opleidingsvorm 4 in het buitengewoon secundair onderwijs op 30 april gezet. De Vlaamse Regering zal zich niet richten op de limietdatum en zo vroeg mogelijk uitsluitel geven. Deze aanpassingen gebeuren met het oog op afstemming met de programmatieaanvragen van de structuuronderdelen voor gewoon onderwijs.

Artikel 99 en 100. Deze artikelen maken duidelijk dat de bijkomende rationalisatienorm uit artikel 199 van de Codex Secundair Onderwijs van toepassing is voor een duaal structuuronderdeel dat ingericht wordt door een school voor voltijds gewoon secundair onderwijs en dat artikel 199, paragraaf 1 en 2 van deze codex van toepassing is voor een duaal structuuronderdeel dat ingericht wordt door een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.

Artikel 101 tot 103, 105 en artikel 107. De subsidiëring van duaal leren en de aanloopfase in de Syntra vzw's werd op dezelfde manier berekend als in het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Omdat het deeltijds beroepssecundair onderwijs is opgeheven, wordt dit aangepast dat de berekening op dezelfde manier gebeurt als in het gewoon voltijds secundair onderwijs.

Artikel 104 en 110. De regionale overlegfora met bijhorende verplichtingen worden met deze wijziging opgeheven. Regionale overlegfora fungeren momenteel als netwerkplatformen die onderwijs- en arbeidsmarktactoren op provinciaal niveau samenbrengen om beleidsinitiatieven af te stemmen op lokale dynamieken. Daarnaast spelen zij ook een rol bij de programmatie-aanvragen van nieuwe duale structuuronderdelen. Bedoeling hierbij was om overlapping te vermijden en te garanderen dat het aanbod beantwoord aan lokale noden. In de praktijk zorgen de regionale overlegfora voornamelijk voor bijkomende planlast, waarbij effectieve afstemming niet plaatsvindt. De opheffing zorgt voor een vereenvoudiging van het landschap op Vlaams niveau. Het voorkomt verwarring of overlapping van bevoegdheden tussen het Vlaams Partnerschap Duaal Leren (VPDL), de overlegfora en sectorale partners en RTC's. Opleidingsverstrekkers zullen minder planlast ervaren en sectorale partnerschappen, die opereren op Vlaams niveau, kunnen efficiënter afstemmen op een overkoepelend niveau. Het opheffen van verplichte deelname komt ook ten goede aan kwalitatieve samenwerkingen die beter fungeren buiten verplichte kaders.

Artikel 106 en 108. Met deze artikels worden een aantal verwijzingen naar CDO's en deeltijds beroepssecundair onderwijs opgeheven.

Artikel 111. Met dit artikel wordt een hoofdstuk toegevoegd in de Codex Secundair Onderwijs met overgangsmatregelen voor de opheffing van de CDO's

Artikel 112. Met dit artikel wordt de overheveling van de CDO's in de structuur van de voltijdse scholen geregeld. Er zijn twee types CDO's: autonome en CDO's die een vestigingsplaats zijn van een school voor voltijds gewoon secundair onderwijs. De CDO's die een vestigingsplaats zijn van een school gaan op in die school. De autonome CDO's kunnen een autonome school vormen, of kunnen fusioneren met een bestaande school.

In hetzelfde artikel wordt ook de overdracht van het personeel geregeld.

Paragraaf 2 zorgt ervoor dat de statutaire rechten van de tijdelijke en vastbenoemde personeelsleden die ze hebben verworven in een autonoom centrum voor deeltijds beroepsonderwijs ook van kracht blijven als dat autonoom centrum opgaat in een school voor voltijds secundair onderwijs.

De vastbenoemde personeelsleden gaan als vastbenoemd personeelslid op in de secundaire school.

De tijdelijke personeelsleden die aangesteld zijn in het autonome centrum op de laatste schooldag voordat het centrum opgaat in de school voor voltijds secundair onderwijs gaan als tijdelijk personeelslid naar de secundaire school.

Het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur dat een personeelslid verworven heeft in het autonome centrum voor deeltijds onderwijs blijft gelden in de school voor voltijds secundair onderwijs, evenals de kandidaatstelling voor de verwerving van dat recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur die

een tijdelijk personeelslid deed bij het bestuur van het centrum dat opgaat in de school voor voltijds secundair onderwijs.

Artikel 113 en 114. Met deze artikels wordt bepaald dat de school waarin een CDO opgaat of de nieuwe school die wordt opgericht, het opleidingsaanbod van het CDO overneemt. Dit is noodzakelijk opdat de leerling van het CDO zijn opleiding kan afmaken in die school. Bij de inkanteling nemen CDO's hun huidige aanbod van structuuronderdelen mee. Dit geldt zowel voor de autonome als de niet-autonome CDO's. Daarvoor hoeft geen nieuwe programmatieprocedure gelopen te worden. Dit geldt zowel voor de aanloopstructuuronderdelen als voor de duale structuuronderdelen. Ook de doelgroep van de CDO's gaat mee naar de voltijdse scholen.

Artikel 115. De omkadering en het werkingsbudget van scholen wordt bepaald op basis van het leerlingenaantal van het vorige schooljaar. In dit artikel wordt aangegeven dat voor de scholen waarin een CDO opgaat, of de scholen die nieuw worden opgericht, er in schooljaar 2026-2027 geteld zal worden op 1 oktober van het lopende schooljaar. Dit is nodig om de uren levensbeschouwelijke vakken te kunnen berekenen en is ook de eenvoudigst uitvoerbare optie. Door de telling op 1 oktober wordt meteen ook de omkadering en het werkingsbudget berekend op de actuele leerlingenpopulatie van de school.

Artikel 116. Met dit artikel wordt het deeltijds beroepssecundair onderwijs opgeheven uit het artikel van de Codex Hoger Onderwijs dat bepaalt waar een LIO-baan kan ingevuld worden.

Artikel 117. Met dit artikel wordt het deeltijds beroepssecundair onderwijs opgeheven uit de bepalingen van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs over cultuureducatie in het onderwijs.

Artikel 118. Met dit artikel wordt het deeltijds beroepssecundair onderwijs opgeheven uit de bepalingen over de toelage voor informatisering in het onderwijs van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs.

Artikel 119. Met dit artikel worden de CDO's en de leertijd geschrapt uit een artikel met de regelgeving over de lokale overlegplatforms.

Artikel 120. Met dit artikel worden de leertijd en de CDO's geschrapt uit het toepassingsgebied van het decreet leerlingenbegeleiding.

Artikel 121 en 122. Met deze artikels worden de CDO's en de leertijd geschrapt uit het decreet leersteun.

Artikel 123. Met dit artikel wordt het decreet leren en werken opgeheven.

Artikel 124. Voorliggend decreet treedt in werking op 1 september 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR